ALEXANDRU ANDRIȚOIU - ÎN ȚARA MOȚILOR SE FACE ZIUĂ,-HIS FIRST VOLUME OF POETRY

Moza(Erdelyi) Marcela-Claudia
PhD. student, „1 DECEMBRIE 1918" University of Alba Iulia

Abstract:In literary criticism Alexandru Andriţoiu is considered a neoclassical poet. Neoclassicism is a literary artistic movement which has been remarked in the second half of the nineteenth century and the beginning of the twentieth century. This literary movement requires the domination of hardness having as a model Greek and Roman art.
In the proletcultist spirit of the time, Alexandru Andriţoiu debuted with the volume of poetry entitled "In the Romanians' Land is Day" in 1953, awarded with the "State Prize", third grade. His poetry of a well-shaped, solid and straightforward upsurge embodies a strong feeling, able to vibrate with the same power, regardless of the states of mind that the reader has. Love to the country finds its source by honoring the heroes of Transylvania, where the present becomes heroic itself, by its interference with the past, but also by its social and material changes.
The volume of lyrics has a rigorous theme in which social reality is exposed, becoming the poet of the facts and the evolution of the past life of motions. The thematic unit of the work is closely related to the unity of lyrical stamp. The events in people's lives stood at the basis of the lyrics and gave the author a strong emotional state, which tones the entire lyrical construction in different colors. The poet speaks instead of his heroes, but he also tells facts loaded with the pressure of the tragic situations that he created, where he is constantly around his brave people, that gives them a passage from one poem to another poem.
Elaborately and finely crafted texts, cleansed by any dramatic communication, delight him, but also make him feel a nostalgia for the imperfectness of the reader. The poetry is due to be taken into the precious creation of Romanian literature.

Keywords:Love, honor, heroes, ancestors, prosperity.

În critica literară Al. Andriţoiu este considerat un poet neoclasic. Neoclasicismul este o mișcare artistică literară care s-a afirmat în a doua jumătate a secolului XIX și începutul secolului XX. Acest curet literar impune dominația rigorii, având drept model arta greacă și cea romană. Stilul neoclasic se caracterizează printr-o revenire la formele greco-romane, dezvoltând principii noi cu norme rigide, cum ar fi: claritatea expunerii, simplitatea structurii sale prin intermediul ordinii, al simetriei și al proporțiilor.

Eugen Simion observa *ținuta neoclasică a poeziei lui Al. Andriţoiu, cultul versului, al rimei rare și minunate, dând o atenția deosebită prozodiein*[1]. Gheorghe Grigurcu prețuiește în lirica lui Andritoiu *versul rafinat, esențele capabile de a obiectiva, rodul unei maturități tehnice*[2].

Al. Andriţoiu este așezat și-n filonul clasic și tradiționalist al poeziei de către Victor Felea, scriitorul semănând atât temperamental, cât și programatic toate valorile, de la exprimare până la cele de conduită. Felea consideră că poetul este *o natură clasică, echilibrată, și horațiană capabilă de emoțiile cele mai pure, de gesturi pline de suavitate, eroul său clasic își contemplă cu bărbăție situația sa dramatică. Lirica sa evoluează între o simplitate rafinată și un imaginism livresc.*[3]

[1] Eugen Simion, *Orientări în literatură comtemporană*, București, Editura pentru Literatură, 1965, p. 137.
[2] Gheorghe Grigurcu, *Teritoriu liric*, București, Editura Eminescu, 1972, p. 211
[3] Victor Felea, *Secțiuni,* București , Editura Cartea Românească, 1974, p.58.

BDD-A29550 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:25 UTC)

Poet neoclasic îl consideră și Paul Georgescu deoarece descoperă o poezie de factură clasică, clară, armonioasă, întrucâtva parsaciană. Aurel Goci spune că poetul devine mai târziu un clasicizant, *ieșit din model și din timp, un cizelator împătimit al versului* [4], care își revendică descendența din parsacianism. Este un poet cu țeluri clasicizate, care a oscilat între prolecultism și parsacianism. Aurel Gogi observă la Andrițoiu că se află pe linia principală a poeziei ardelenești, cultivată de Octavian Goga, Aron Cotruș definită prin entuziasmul social, forța propagandistică pentru un ideal național, unde poetul se identifică cu colectivitatea din care face parte, poezia sa fiind scrisă la persona întâi, numărul plural. Criticul afirmă în urma analizei făcute operei lui Andrițoiu, ca poetul propagă o serie de „voci", specifice poeziei prolecultiste, urmând ulterior să revină la o singură voce distinctă. Istoria e văzută în pas de marș cadențat, cu o mânie proletară, cu entuziasme și patetisme nestăvilite, tonul devenind evocator, imnic, solemn, smerit, ceremonios, de-a dreptul copleșit de povara strămoșilor.

În spiritul prolecultist al epocii, Al. Andrițoiu a debutat cu volumul de poezie *În Țara Moților se face ziuă* în 1953, premiat cu „Premiul de Stat", clasa a-III-a, impunând un poet care vine din grandioasa înflăcărare a lui Octavian Goga și a lui Mihai Beniuc de la începutul carierei. Ion Dodu Bălan observă că universul artistic divers și măreț al poetului include teme legate de cultul muncii creatoare și contructoare, sentimentul prieteniei, dorința spre sublim, strădania colectivă de *a trona după legile frumosului*[5], dragostea într-un spațiu omenesc, tratate cu o adevărată putere artistică. Poezia sa de un avânt bine conturat, solid și tranșant, încadrează o simțire puternică, aptă să vibreze cu aceeași putere, indiferent de stările sufletești pe care le are cititorul. Dragostea față de țară își află izvorul prin cinstirea eroilor Ardealului, unde prezentul devine el însuși eroic, prin amestecul său cu trecutul, dar și prin schimbările sale sociale și materiale. Inflexiunea acestei poezii este înflăcărată, dar nu egoistă, formată pe tonalități mlădioase ale cântării cu iz autohton. În versurile de început se poate constata influența ardelenească, concretizată *într-o poezie aspră, orgolios tărănească, propagandistă, anecdotică, în stilul și în spiritul proletcultist al epocii.*[6] În cuprinsul poeziei, cuvintele plumburii, vaporoase, cu faptele hotărâte, dar bine gândite, vor influența armonia versurilor, chiar dacă se exprimă în ritmuri populare, eseniene, bolintiniene sau neoclasice.

La Alexandru Andrițoiu pregnanța limbajului din poezie este creată de prezența mai multor tipuri de rimă, remarcându-se prin folosirea rimelor rare. *Astfel, substantive comune, alte părți de vorbire, precum și diverse locuțiuni, rimează cu nume proprii sau cuvinte latinești. În general poezia sa este una canonică, fiind organizată în strofe, de cele mai multe ori, catrene, cu rimă și măsură constantă.*[7]

Volumul de versuri *În Țara Moților se face ziuă* nu este alcătuit ca o colecție modestă de versuri, volumul are o tematică riguroasă în care este expusă realitatea socială, devenind bardul faptelor și a evoluției vieții din trecut a moților. Unitatea tematică a operei stă strâns legată de unitatea timbrului liric. Putem spune că evenimentele din viața oamenilor au stat la temelia versurilor și i–au stârnit autorului stări afective puternice, care nuanțează în diferite culori, întreaga construcție lirică. Autorul cunoaște intens acest colțișor de țară, de care se simte legat prin amintirile trăite și de impresiile pe care viața i le-a oferit. Din dorința de a grăi despre norodul țării sale, poetul se oprește din toți pământenii la moții pe care-i cunoaște amănunțit, fiind cei mai apropiați de sufletul său, de felul lui de ai simți și gândi. Al. Andrițoiu vorbește în locul eroilor săi, dar și narează fapte încărcate de presiunea situațiilor tragice create, unde el se află neîncetat în preajma vitejilor săi, ceea cei conferă un element de trecere de la un poem la alt poem. Prin graiul său ne împărtășește suferința moților din trecut, viața de mizerie și răzvrătirea aurarilor, ciubărarilor și a păcurarilor. Putem crede că scriitorul Geo Bogza cu reportajul *Țara de piatră,* l-a stimulat

[4] Aureliu Gogi, *Geneza și structura poeziei românești în secolul XX București, Editura 100+1 GRAMAR, p. 279.*
[5] Ion Dodu Bălan, *Delimitări critice*, București, Editura pentru Literatură, 1964, p. 142
[6] Eugen Simion, *Scriitori română de azi, IV, București, Editura Cartea Românească, 1989, p. 96.*
[7] Viorica Popa, *Limbajul poetic în opera lui Al. Andrițoiu,* Oradea, Editura Aureo, 2014, p. 169-170.

BDD-A29550 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:25 UTC)

foarte tare în scrierea acestor poezii, oferindu-i un tablou artistic deosebit. Poetul pune bazele acestei creații prin redactarea celor două cicluri de poeme ale volumului, intitulate: *Trecute vieți din Țara Moților* și cel de-al doilea *În Țara Moților se face ziuă*, având menirea de a întări linia tematică de bază, avantajul fiind de partea poemelor mai vechi lucrate minuțios și cu multă afecțiune, urmat apoi de al treilea intitulat *,Tinerețe.* Din ciclul *Trecute vieți din Țara Moților* fac parte poemele *Pastel moțesc, Întâmplare vânătorească, Târgul de fete de pe muntele Găina, Prânz domnesc la Brad* scrise în 1952. Aprecirea binemeritată de care s-a bucurat în rândurile cititorilor îl fac pe poet să-și folosească foarte mult cunoștințele despre viață și impresiile vii, dar și de creațiile înaintașilor săi. Poetul le-a închinat câte un poem-elogiu lui Mihai Beniuc „poetul cremenei detonate, temperament exploziv, dar capabil și de minuni de gingășie”[8] și lui Geo Bogza un mare liric care l-a făcut pe Alexandru Andrițoiu să prețuiască observația, îndrumându-l către meșteșugul greu al selectării detaliului semnificativ. Fiecare din aceste poeme se întemeiază având punctul de plecare pe o idee valabilă, astfel putem concluziona că poetul are inventivitatea de a poseda adevărate comori lirice.

Nu întâmplător, cele mai bune versuri ale poetului sunt acelea care-l întâmpină pe cititor în prima pagină din frumosul *Pastel moțesc.* De-o plastică admirabilă, într-o pastă verbală plină de concretitate, poemul duce în pliuri un ritm solemn și plin de viață cu o însemnătate social-istorică profundă: *La ceasul de chindie/ cununa zmeurie/ se-aplecă peste-un pisc de munte/ și-n slăvi, cununa-ți pare/ coroana-ncinsăcare/ odată Doja o purta pe frunte.*[9] Autorul acumulează în același amestec greu o altă idee-soră: *Posac, amurgul strînge,/ pe brazi, gâleți de sânge/ paftale purpurii poartă podgoria/ și soarele se arată/ o roată-nsîngerată/ pe care ș-a-ndurat calvarul Horia.*[10] În strofa finală, ultimele versuri subliniază în chip fericit, contrastul cu trecutul, premizele tot mai mult traduse în viață ale definitivei dezrobiri moțești: *Se risipește zbuciumul/ cînd și-alungește buciumul/ chemarea prin bătrâna Țară-a Moților/ Hei, din acestă vatră/ nici țandără de piatră/ n-o să mai geamă sub carîmbul hoților.*[11] Poetul înrădăcinează istoria acelor vremuri în inima cititorului prin versurile: *Nu-n cărți de aur, groase, ci în inimile noastre/ pecetluim acelor vremuri cronica.*[12]

Pastel moțesc este urmat de „Întîmplarea vînătorească” una din piesele de colecție ale volumului, unde poetul Al. Andrițoiu a reușit să elaboreze o poezie narativă deosebită în care interesul pentru faptele împrumutate realității merg mână în mână cu preocuparea pentru expresia lirică, îndrăzneață ce precizează din loc în loc, unul după altul, momentele deosebite ale dramei în desfășurare. Cu această împrejurare poetul realizează testimoniul unei sobrietăți impresionante și a unei limbi bine strunite. Porniți la o partidă de vânătoare boieri poposesc la o stână împreună cu o cu ceată de moți. Până să se frigă ,,clisa” în frigări *Gâtlejele domnești nu-și găseau pace/ ci gâlgiau, cu poftă, prin bărdace/ un vin bătrîn, spumos și-mbietor.*[13].Beat, boierul caută pricină hâitașului moț din preajmă, motivul: *fiindcă Niculaie nu și-a scos/ căciula pentru fața boierească/ și, fiindcă a îndrăznit să mai cârțească.*[14] Amenințarea și-o agrementează cu obișnuitele înfloriturii nemțești - *Crîteşti? Nojița ți-o smulg de sub genunchi numaidecît/ și-am s-o înod, strîngîndu-ți-o de gît.*[15]urmată de un sfârșit tragic *a strîns în palme pușca și a tras…*[16]. În contrast cu retorica de bețiv, faptele nesocotite sunt grăbite, iar *,Hăitașul Niculae a rămas/ bun pentru popi flămînzi de parastas.*[17] Adevăratele silogisme ale urii dă glas unei aprige retorsiuni a hăitașilor printr-o cumplită și răzbunătoare sentință prin graiul unui moț. *-Alei, tu fiară slută, pîntecoasă/ și bună numai de*

[8]Revistă a uniunii scriitorilor din R.P.R., *STEAUA,* Cluj, 1954, anul V, (56), p.94.
[9] Al. Andrițoiu, *În Țara moților se face ziua,* Editura de stat pentru literatură și artă, 1953,p. 7
[10] Ibidem, p. 8.
[11] Ibidem, p. 9.
[12] Ibidem, p.7.
[13] Al. Andrițoiu, *În Țara moților se face ziua,* Editura de stat pentru literatură și artă, 1953, p. 10.
[14] Ibidem, p.11.
[15] Ibidem, p.11.
[16] Ibidem, p.11.
[17] Ibidem,p.11.

BDD-A29550 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:25 UTC)

benchetuit!/ Urşi vrei să-mpuşti aice pe la noi?/ Dar urşii ţării noastre sunteţi voi/ boierii din bîrloage de palate,/ voi sugeţi mierea strînsă-n stup de gloate/ Ortacilor, schimbaţi vănării cursul/ şi să-l vînăm pe el, că el e ursul![18]Deznodământul cade ca un răsunet sarcastic pecetluind vâlva necugetată ce-a fost iscată *Ciomege lungi au şuierat, cerînd/ să-i cadă pe spinare, rînd pe rînd,/ pîn-ce boierul nostru a rămas/ bun pentru popi flămânzi de parastas*.[19]

Târgul de fete de pe muntele Găina se ţine în timpul verii, în luna iulie, unde familiile de moţi aveau prilejul să se mândrească, în faţa procesiunii cu minunatele lor fete şi cu mărfurile aduse la târg. Fetele şi zestrea erau disputate de feciorii care se opreau în prejma lor. Flăcăii care doreau să se însoare trebuiau să ajungă la o înţelegere cu părinţii fetelor, dacă nu erau nevoiţi să plece mai departe. Al. Andriţoiu în poemul *Târg de fete pe muntele Găina* îşi arată sarcasmul său care este direcţionat împotriva puternicilor trecutului, călăuzit de valorile caricaturale ce întârâtă cititorul să se amuze. Laitmotivul împovărător *Sunt fetele scoase la tîrg*[20]şi înfăţişarea boierului care şi-a pus ochii pe cea mai frumoasă fată de moţ,ca să-i deveni slujnică adjudecând-o ca pe o marfă, lăsându-l pe feciorul nevoiaş cu un regret şi cu mare durere, provenind parcă dintr-o lume atât de nedreaptă, unde nu-i loc pentru euforie celor asupriţi. Dacă feciorul avea mâinile legate şi nu a putut riposta, amintirea marilor căpetenii fac ca boierul să se ofilească şi să plece de la umbra gorunului la *gândul că în ţara lui Horia şi Iancu fărădelegile şi batjocura nu vor fi fără de sfârşit* [21].

Hazul şi sarcasmul autorului se îmbogăţesc cu noi nuanţe remarcabile în poeziile *Ciubărarul şi Prânz domnesc la Brad,* atunci când nu alunecă în amintita „dîrzenie" verbală şi capacitatea de ură a poetului este cheltuită împotriva duşmanilor de tot felul ai poporului.

Se poate deduce cu uşurinţă din toate acestea că întoarcerea spre trecut, este departe de a stârni întrânsul ispitele unui anume soi de idilism şi pitoresc turistic, întruchipându-se o întoarcere hotătâtă spre frământările reale ale vieţii, situând pe primul plan lupta de a vedea şi simţii în tot ce-l înconjoară, de la apusul soarelui din Zarand ce-i evocă supliciile lui Horea, până la priveliştea oferită de târgul de la Găina. Această viziune a luptei necurmate dusă de oamenii acelor locuri pentru a ieşi la lumină şi a învinge răul, constituie fără îndoială aportul cel mai pozitiv al poetului, asigurându-i o notă distinctivă. Bunăoară flăcăul din *Târg de fete pe muntele Găina* nu e nevoie să sosească din baladă, după cum nu e o modalitate plăcută de a oblige pe aurarii moţi din poezia *Cresc cruci, îngrozitoare cruci* ce-şi spun nemulţumirea prin glasul poetului folosind o terminologie nu prea potrivită, ba chiar retorică şi cavernoasă: *Reci coşciuge de calcar, […], ‚moţescul pas tresaltă, […], vă-mbăiaţi în perle,domi şi doamne.*[22]

O ideea interesantă ne sugerează *Vitrina neagră de la Cluj,* prevăzută cu un bogat asortiment de produse pentru uzul invalizilor de război o nouă ramură prosperă a comerţului capitalist. Toate acestea nu sunt numai subiecte şi intenţii vagi de poezie sunt nuclee gata constituite, unde uneori întâlnim chiar tonuri găsite în cadenţe întrupate. Cititorul poate îndrăgi naturaleţea şi spontaneitatea poetului, darul său de a da frâu liber celor mai felurite aspecte şi fapte din viaţă, de a nu-şi irosi resursele preţioase de care dispune într-o activitate versificativă bine elaborată.

Prima parte *Trecute vieţi din Ţara Moţilor* dă poetului prilejul de a face să trăiască în faţa ochilor cititorului imaginea dramatică a trecutului şi de a ciopli în cremenea unor figuri ce se ţin minte, chipul aspru şi neînfricat al urmaşilor Horiei. Acest ciclu prilejuieşte poetului putinţa de a-şi pune în valoare însuşirile de poet bălădesc.

Mai puţin reliefat, mai palid şi copleşit de retorică, poetul în cel de-al doilea ciclu de poeme *În Ţara Moţilor se face ziuă* nu se ridică la înălţimea primei părţi. Poetul *nu găseşte tonul deşi îl caută cu zel. Estetismul lui structural îl împiedică să scrie versuri agitatorice.*[23]. Intenţia de poezie

[18] Ibidem, p. 11.
[19] Ibidem, p. 11.
[20] Ibidem, p. 20.
[21] Revistă a uniunii scriitorilor din R.P.R., *STEAUA,* Cluj, 1954, anul V, (56), p.95.
[22] Al. Andriţoiu, *În Ţara moţilor se face ziua,* Editura de stat pentru literatură şi artă, 1953,p.13-14
[23] Aurel Sasu,*Dictionarul biographic al literaturii române(A-L), Editura Paralela 45, p.801*

BDD-A29550 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:25 UTC)

și pretextul au cam luat locul poeziei directe. Tonul oficios și aerul de permanentă sărbătoare în care poetul învăluie realitatea vieții cotidene, îl duc uneori la regretabile hiperbolizări din care a dispărut orice accent de autentificare *E Bălgradul chiot, e Bălgradul murmur/ e Bălgradul mare de flamuri de purpur* [24]. Figurile zugrăvite de poet sunt niște chipuri palide fabricate în serie, în grup sau câte unul, badea Ieronim plugarul, minerul, ciubărarii, viitorul inginer, bătrânul și copilul, femeia și bărbatul fiind prinși într-un singur moment solemn încât nu-i de mirare că poeziile seamănă una cu alta. Dispoziția fericită a poetului se regăsește în tonul just și împrejurarea potrivită, unde umorul voios și hazliu, nu sarcastic, are un cuvânt hotărâtor de spus concretizându-se în câteva poeme. Preocuparea mai slabă a poetului pentru înfățișarea concretă a traiului de zi cu zi al oamenilor de atunci, ce s-au prefăcut peste noapte (de la un ciclu la altul) în simple noțiuni, în etichete generice ale unor categorii sociale ori profesionale. Acolo unde tonul general-idilic n-a invadat concretul observației și n-a stânjenit darul real al peotului de a pătrunde în sufletul oamenilor, reușita e remarcabilă, chiar dacă pe un plan mai minor, lucru care este confirmat în destule versuri din al doilea ciclu de poeme, respirând un optimism sănătos, o sete nesfârșită de viață și încredere tonică în temeliile unei vieți noi. Dispoziție fericită a poetului găsește tonul just și împrejurarea potrivită, unde umorul are un cuvânt hotătător de spus concretizat în câteva poeme: *La ce se gâdește un miner la băi, Târnacopul meșterului Hassan, Cîntec și Vînătorul.*

În poemul *La ce se gâdește un miner la băi* sunt destul de rare momentele de adevăr liric care să vorbească de la sine. Dintre acestea, desprindem două versuri care reușesc să exprime ceva din bună dispoziție și umorul bietului miner care vorbește prin glasul poetului *Ci-am venit să-mi stîmpăr, eu miner rumîn,/ boala mea bătrână, cutra de reumă*…[25] Nu este lipsită de interes, nici strofa cu un aer hazliu de reclamă făcută băilor Moneasa prin psihologia omului simplu care a fost tămăduit, pus pe glumă:*.Băi de la Moneasa,minunat izvor/ de tămăduire și hodină bună,/ dau în șandramaua bolii cu-n picior/ și mă-ntorc la muncă, fără de reumă.*[26]

Tîrnăcopul meșterului Hassan este însăși imaginea imensului șantier, care e patria, imagine care ar putea să pară idilică dacă vestigiile trecutului nu ar apărea din loc în loc avertizând cititorul asupra a ceea ce aveau de făcut. *Mai sânt, mai sânt destule de magherniți de pământ,/ parcă nu's căși la oameni, ci hrube de mormânt/ și-s cățărate 'n dealuri ori nădușite 'n gropi,/ dar are el zidarul Hassan un târnacop.*[27] Pe-un astfel de șantier ca acela al meșterului Hassan, măsurătorile se conturează unei norme de mult statornicite, mai strict decât orice proiect ingineresc e tiparul visului, visat în trecut de generații întregi de luptători pentru o viață mai bună. *Dincolo de pistrișuri și lemne frânte 'n două./ cu ochii-i negri cum crește casă nouă,/ căci piatră potrivește și tencuieli întinde/ pe-a viselor tipare știute dinainte.*[28]

Viața aspră de la munte și izolarea muntenilor de cei din vale a făcut ca moții din Apuseni să păstreze intacte aspecte ale gândirii mistice și superstițioase și o bună parte din tradițiile lor. Printre sărbătorile cele mai importante în decursul vieții unui moț este și nunta care relevă cel mai bine încărcătura spirituală tradiţională care dăinuie pe aceste meleaguri. Această sărbătoare apare și-n poezia *Cîntec* unde autorul ne împărtășește mișcarea și voioșia orațiilor de nuntă cu specificul moțesc-tulnicul *Dați în tulnic vești că vinu-i bun/ și mireasa noastră-i dichisită,/ și după un obicei străbun/ s-o jucăm colea într'o 'nvîrtită.*[29]

Dorința pentru un trai prosper este înfățișată în ultimul ciclu de poeme numit *Tinerețe* în care poeziile sunt scrise în cinstea „Festivalului"pentu clasa luptătoare având un cuprins eterogen. Autorul scoate în relief frica oamenilor de vremurile apuse *Să nu se 'ntoarcă viața de-altă data,/ și-ar da, în focul luptelor, chiar viața*! [30], punându-și speranțele în partidul care le-a oferit o viață noua

[24] Al. Andrițoiu, *În Țara moților se face ziua,* Editura de stat pentru literatură și artă, 1953, p.62
[25]Ibidem, p.55.
[26]Ibidem, p.55.
[27] Ibidem, p. 68.
[28] Ibidem,p. 68.
[29] Ibidem, p. 85.
[30] Ibidem, p. 95.

BDD-A29550 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:25 UTC)

şi prosperă pentru ei şi copii lor. *Prind tării, în fruntea lor când e Dej conducător,/ nu ni-i teamă de primejde,/ în Partid avem nădejde*.[31] Prosperitatea pe care țara o are prin efortul clasei muncitoare este redată prin glasul romământului: *Tare, mare crește spicul într'al pustiei lan.*[32].Dragostea față de eroii neamului pentru prosperitatea țării este bine înrădăcinată în sufletul poetului îndemnându-i pe cititori să nu-și uite niciodată eroii *Nu' n pietre funerare-i scriem noi/ cu dalta nemuriri, pe eroi./Ci ca într'o vioară purpurie/ în inimi îi purtăm pentru vecie!* [33].

Textele minuţios şi fin lucrate, purificate de orice dramatism al comunicării, îl delectează, dar îl şi fac să simtă o nostalgie a imperfecţiunii pe cititor. Poezia se cuvine să fie trecută în creația prețioasă a literaturii române *reliefând un loc liric deosebit, unde creația provine din felul în care poetul împletește clasicul cu un tipar constructiv, modern, plin de ingeniozitate.*[34] Petru Poantă constată că poetul Al. Andrițoiu nu a pus probleme deosebite criticii, fiind repede calificat și acceptat, iar volumul de poezie *În Țara Moților se face ziuă* îl propune pentru critica timpului *ca un poet patetic și declarativ, limpid și corect.* [35]

BIBLIOGRAPHY

1. Andrițoiu, Alexandru, *În Țara moților se face ziua,* Editura de stat pentru literatură și artă, 1953.
2. Bălan, Ion, Dodu, *Delimitări critice*, Bucureşti, Editura pentru Literatură, 1964,
3. Felea, Victor, *Secțiuni,* Bucureşti , Editura Cartea Românească, 1974,
4. Georgescu, Paul, *Păreri literare,* Bucureşti, Editura pentru Literatură, 1964.
5. Grigurcu, Gheorghe, *Teritoriu liric*, Bucureşti, Editura Eminescu, 1972.
6. Gogi, Aureliu, *Geneza și structura poeziei românești în secolul XX* Bucureşti, Editura 100+1 GRAMAR, 2001.
7. Micu, Dumitru, *Literatura română în secolul al XX-lea,* Bucureşti, Editura Fundației Culturale Române,2000.
8. Păunescu, Adrian, *Un mare poet sfidat: Alexandru Andrițoiu,*în Familia, seria aV-a, 1999, anul 35, nr. 10.
9. Popa, Viorica, *Limbajul poetic în opera lui Al. Andrițoiu,* Oradea, Editura Aureo, 2014.
10. Poantă, Petru, *Modalități lirice contemporane,* Cluj, Editura Dacia, 1973.
11. Revistă a uniunii scriitorilor din R.P.R., *STEAUA*, Cluj, 1954, anul V, (56) .
12. Sasu, Aurel, *Al. Andrițoiu, Dictionarul biografic al literaturii române(A-L), Editura Paralela 45*.
13. Simion, Eugen, *Scriitori română de azi, IV,* Bucureşti, Editura Cartea Românească, 1989.
14. Simion, Eugen, *Orientări în literatură comtemporană,* Bucureşti, Editura pentru Literatură, 1965.
15. Tașcu, Valentin, *Poezia Poeziei de mâine,* Iași, Editura Junimea, 1985.

[31] Ibidem, p. 104.
[32] Ibidem, p. 107.
[33]Al. Andrițoiu, *În Țara moților se face ziua,* Editura de stat pentru literatură și artă, 1953 p. 116
[34] Viorica Popa, *Limbajul poetic în opera lui Al. Andrițoiu,* Oradea, Editura Aureo, 2014, p.174
[35] Petru Poantă, *Modalități lirice contemporane,* Cluj, Editura Dacia, 1973, p.63-64

BDD-A29550 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:25 UTC)